

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a személyesen eljáró felperesnek a jogtanácsos által képviselt Megyei Egészségbiztosítási Pénztár alperes ellen társadalombiztosítási határozat felülvizsgálata iránt indított, a Szolnoki Munkaügyi Bíróság 2.M.674/2007/3. számú ítéletével befejezett perében az említett számú jogerős határozat ellen az alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

i t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Szolnoki Munkaügyi Bíróság 2.M.674/2007/3. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

I n d o k o l á s

A felperes kérelmét, amelyben a Kórház urológiai szakrendelésén 2007. február 26-án és április 2-án történt megjelenésével kapcsolatban utazási költségtérítést igényelt, az alperes határozatával elutasította.

Döntését a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény (Ebtv.) végrehajtására kiadott 217/1997.(XII.1.) Korm. rendelet (Vhr.) 2007. január 1-jétől hatályos 11. § (5) és (8) bekezdésére hivatkozva azzal indokolta, hogy mivel a felperes életkora folytán díjmentes utazásra jogosult, nem jár részére utazási költségtérítés annak ellenére, hogy egészségi állapota miatt tömegközlekedési eszközön utazni nem tud, mert az utazási kedvezményt gépkocsival történő utazás esetén is figyelembe kell venni.

A felperes fellebbezett, és az Országos Egészségbiztosítási Pénztár a határozatával az alperes elsőfokú határozatát helybenhagyta a Vhr. 11. §-a rendelkezéseinek azonos értelmezése alapján.

A felperes keresetében a költségtérítés iránti igényét elutasító határozatok megváltoztatását kérte. Előadta, hogy 85 éves, ápolásra szorul, fél oldala lebénult, csak gépjárművel tudják szállítani, tömegközlekedési eszközt nem tud igénybe venni. Vitatta igénye elutasítását.

Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult, a hatályos jogszabályi rendelkezések mellőzhetetlenségére hivatkozott.

A Szolnoki Munkaügyi Bíróság a 2.M.674/2007/3. számú ítéletével az alperes és az Országos Egészségbiztosítási Pénztár támadott határozatát megváltoztatta, és megállapította, hogy a felperes a 2007. február 26-i és 2007. április 2-i járóbeteg szakrendelésen történt megjelenésével kapcsolatban utazási költségtérítésre jogosult.

A bíróság az alperes jogértelmezését azért nem találta helytállónak, mert az a 65 éven felüli biztosítottak esetében a költségtérítés igénybevételét csak a tömegközlekedési eszközzel való utazásra korlátozza, ez ellehetetlenítené a tömegközlekedési eszközzel utazni nem tudó biztosítottak utazásának megszervezését. A bíróság álláspontja szerint a felperest az utazási költségtérítés az életkora figyelmen kívül hagyásával irányadó szabályok szerint illeti meg.

Az alperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és - tartalma szerint - a keresetet elutasító határozat hozatalát, másodlagosan a bíróság új eljárásra utasítását kérte. Érvelése szerint a bíróság egy meg nem engedett fikciót alkalmazott, amikor felperes költségtérítésre való jogosultságát úgy határozta meg, hogy felperes nem tekintendő 65 év felettinek. Hangsúlyozta, hogy a hatályos jogszabály alkalmazásától nem lehetett eltekinteni. Utalt arra, hogy az irányadó jogszabályt utóbb módosították, ennek alapján már a 65 éven felülieknek is jár utazási költségtámogatás, ha nem tudnak tömegközlekedési eszközön utazni egészségi állapotuk miatt.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet tárgyaláson kívül bírálta el a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

Az Ebtv. 22. § (1) bekezdése szerint a járóbeteg-szakellátásra beutalt biztosítottat utazási költségeihez támogatás illeti meg, amelynek mértékét és módját a (8) bekezdés felhatalmazása alapján külön jogszabály határozza meg.

E külön jogszabály, a Vhr. perbeli időben (2007. január 1-jétől) hatályos 11. § (5) bekezdése úgy rendelkezett, hogy a beutalásra jogosult orvos döntése alapján betegsége, egészségi állapota miatt tömegközlekedési eszközön utazni nem tudó biztosítottat utazási költségtérítésként az adott viszonylatban közlekedő olcsóbb díjtételű menetrend szerinti közlekedési eszköz jegyének - a személyszállítási kedvezményekről szóló jogszabályban meghatározott kedvezmény összegével csökkentett - ára illeti meg.

A Vhr. 11. § (8) bekezdésének ugyancsak a perbeli időben hatályos rendelkezése szerint nem jár utazási költségtérítés annak, aki a külön jogszabály alapján díjmentes utazásra jogosult.

Az előbbi szabályoknak a támadott társadalombiztosítási határozatban szereplő értelmezése téves, elsősorban azért, mert nem vette figyelembe, hogy a Vhr. rendelkezései csak a törvény szabályával összhangban értelmezhetők. Az Ebtv. 22. § (1) bekezdése - az ott meghatározottak szerint beutalt - minden biztosított számára támogatást biztosít az utazási költségeihez.

Az Ebtv. 22. § (8) bekezdése alapján a Vhr. csupán az utazási költséghez nyújtott támogatás (térítés) mértékét és módját szabályozhatja, a jogosultak körét nem, tehát az utazási költséghez járó támogatásra való jogosultságból a beutalt biztosítottat nem zárhatja ki.

Ennek megfelelően a Vhr. 11. § (8) bekezdését alperes tévesen értelmezte a költségtérítésre való jogosultságot kizáró szabályként. Az érintett rendelkezés ugyanis - miszerint nem jár utazási költségtérítés annak, aki díjmentes utazásra jogosult - a törvény hivatkozott szabályára is tekintettel, csak annak megállapítását jelentheti, hogy nem illeti meg költségtérítés azt a biztosítottat, aki díjmentesen, azaz ingyen utazhat, vagyis nincs utazási költsége. Ez összhangban áll az Ebtv. 22. § (1) bekezdése rendelkezésével, hiszen az is a támogatást annak a biztosítottnak írja elő, akinek utazási költsége van a beutalással kapcsolatban.

Az előbbiekből az következik, hogy a Vhr. 11. § (8) bekezdését a felperes esetében a támadott határozat jogszabálysértően alkalmazta, mert felperes csak tömegközlekedési eszközön utazhatott volna koránál fogva díjmentesen, de egészségi állapota miatt erre nem volt képes, ezért személygépkocsival kellett szállítani, ami utazási költséggel járt. Ennélfogva a Vhr. 11. § (5) bekezdése

alapján a költségtérítésre való jogosultságát a jogerős ítélet jogszabálysértés nélkül állapította meg.

A fentiekben kifejtett jogértelmezést támasztja alá egyébként a 2007. január 1-je előtti, illetve a 2007. június 1-jétől hatályos szabályozás is, mert a Vhr. 11. §-ának korábbi (4) bekezdése, illetve utóbb (5) bekezdése alapján a tömegközlekedési eszközön utazni nem tudó biztosítottakat - életkoruktól függetlenül - utazási költségtérítés illette meg.

Mindezekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felperesnek felülvizsgálati eljárási költsége nem merült fel, ezért e tárgyban határozni nem kellett.

A felülvizsgálati eljárás illetékét - figyelemmel az Ebtv. 75/A. §-ában foglaltakra - a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2009. július 6.

Dr. Zanathy János s.k. a tanács elnöke, előadó bíró,
Dr. Patassyné dr. Dualszky Katalin s.k. bíró, Dr. Stark Marianna s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

bírósági tisztviselő